

2°. van de kamer van koophandel te Nijmegen. De kamer wijst op het hooge belang hetwelk Nederland er bij heeft om langs den kortsten weg met den linker Rijnsoever verbonden te worden, en geeft op die en op verder in haar adres in het breede ontwikkelde gronden den wensch te kennen, dat, bij de daarstelling van spoorwegen, die in het noorden en het oosten van het Rijk met die in het zuiden vereenigd mogen worden door eene lijn van 's Hertogenbosch over Grave en Nijmegen naar Arnhem;

3°. van den gemeenteraad van Grave, geheel en al van denzelfden inhoud als de zoo even behandelde memorie van de kamer van koophandel te Nijmegen;

4°. van den raad der gemeente Arnhem. De raad heeft met groot genoegen kennis genomen van de aan de heeren Sloet en Reuchlin verleende concessie tot het aanleggen en exploiteren van eenen spoorweg loopende van Arnhem, over Zutphen, Deventer, Zwolle, Meppel, Assen, Groningen en Leeuwarden, tot Harlingen, van Zutphen, over Enschedé, naar de Duitsche grenzen en van Zwolle naar Kampen. Naar het gevoelen van den raad zullen die spoorwegen, overeenkomstig de voorwaarden der concessie aangelegd en geëxploiteerd, niet alleen het algemeen belang des Rijks grootelijks bevorderen, maar tevens in het bijzonder voor den bloei en de welvaart van de gemeente Arnhem nuttig zijn. Van daar dat de raad uwe Vergadering eerbiedig verzoekt om uwe goedkeuring te willen hechten aan de voorstellen van wet, die u ter bekrachtiging van de voorwaarden der concessie mogten worden gedaan.

5°. van den raad der gemeente Vorden, provincie Gelderland. Ook deze gemeenteraad verheugt zich in het vooruitzicht voor Vorden en geheel die streek van het Rijk op erlanging van zoo gewenschte spoorwegen, geopend door de aan de heeren Sloet en Reuchlin verleende concessie. Hij neemt alzoo de vrijheid uwe medewerking in te roepen tot het in stand brengen der in die concessie omschreven spoorweglijnen. Tevens geeft hij te kennen, dat, indien die spoorweglijnen van Arnhem over Zutphen; Deventer enz., en van Zutphen over Enschedé naar de Duitsche grenzen tot stand komen, hij zeer genegen is, in zooverre de financiële toestand van zijne gemeente het gedooft en in verhouding tot het gebruik, hetwelk dezelve van dien spoorweg zal kunnen maken, zich voor zijne gemeente eenige geldelijke opoffering te getroosten als bijdrage tot de kosten van aanleg en exploitatie van die lijnen.

6°. van de kamer van koophandel te 's Bosch, ten geleide van afschriften van:

1°. een adres aan Zijne Excellentie den heer Minister van Binnenlandsche Zaken van:

- a. den gemeenteraad van 's Bosch;
- b. de kamer van koophandel aldaar;
- c. den gemeenteraad en de kamer van koophandel te Helmond;
- d. den gemeenteraad en de kamer van koophandel te Venlo, benevens de gemeenten Venray, Horst en andere in het noordelijk gedeelte van Limburg,

alle strekkende tot bestrijding van de concessie tot den aanleg van spoorwegen door den heer Bredius en de heeren Suermondt c. s., aangevraagd, en tot ondersteuning van de concessie, aan de heeren Sloet en Reuchlin voorloopig verleend.

2°. een adres van de kamer van koophandel te 's Bosch, aan denzelfden heer Minister ingediend ten gevolge eener te Utrecht gehouden bijeenkomst van afgevaardigden der kamers van koophandel van Amsterdam, Utrecht, Liel, Helmond en 's Bosch, van dezelfde strekking.

3°. een adres van de kamer van koophandel te 's Bosch aan de Hooge Regering tot afschaffing van de heffing van tollén op 's Rijks openbare wegen.

Aangezien al deze verzoekschriften betrekking hebben tot wetsontwerpen, die bij deze Kamer aanhangig kunnen worden, heeft uwe Commissie de eer voor te stellen, dezelve neder te leggen ter griffie, ter inzage van de leden.

De Vergadering vereenigt zich achtereenvolgende met de bij deze rapporten voorgestelde conclusien.

Daarna wordt de Vergadering gescheiden.

VERSLAGEN UITGEBRAGT IN DE ZITTING VAN 2 MEI.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
omtrent het wets-ontwerp tot het toekennen van tiendvrijdom ter bevordering van landverbetering.

Bij het onderzoek van dit wets-ontwerp werd door onderscheidene leden afgekeurd, dat art. 2 van het oorspronkelijke voorstel der Regering in het gewijzigde ontwerp niet meer gevonden werd. Deze leden meenden, dat het verieenen van geheelen tiendvrijdom aan de buitengronden, door den Staat met voorbehoud van tiendrecht reeds verkocht en op welke de tijdelijke vrijdom van novale tiend van toepassing was, een geschenk, door den Staat te geven aan de koopers, daarstelde. Bij den verkoop toch dier gronden had het voorbehoud van tiendrecht op den koopprijs ongetwijfeld invloed uitgeoefend en het weglaten van art. 2 riep dus eene ongelijkmatige begunstiging in het leven ten voordeele van hen, die hunne tiend niet hadden afgekocht, maar toch juist om het bezwaar van het voorbehouden tiendrecht eenen geringeren koopprijs voor die gronden hadden betaald.

Sommigen waren van oordeel dat de voordeelen van inpoldering en bedijking, met tijdelijken vrijdom van novale tiend, voor die verkochte gronden groot genoeg waren geweest om de weglating van art. 2 niet noodzakelijk te maken. Enkele leden, zonder daarentrent in eene opzettelijke wisseling van stukken met de Regering te willen treden, zouden evenwel gaarne vernemen, hoe groot het offer zijn zou, dat de Staat ten gevolge van de weglating van het art. 2 zou moeten brengen.

Andere leden konden in deze gevoelens geenszins deelen. Zij juichten het beginsel van de wet toe, en zagen daarom met genoegen de wegneming van art. 2 uit het oorspronkelijke voorstel, omdat zij daarin eene uitbreiding gegeven meenden te zien aan het milde beginsel, dat bij dit wets-ontwerp ten grondslag ligt. Het voordeel, daaruit door landverbetering voor te vloeijen, zou, naar hunne meening, voldoende opwegen tegen de offers daartoe van den Staat geëischt.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 2den Mei 1859.

LOOPUYT.
D'ABLAING VAN GIESSENBURG.
VAN MEEUWEN.
VAN EYSINGA.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het wets-ontwerp omtrent uitgaven wegens verstrekkingen dienst 1859. (Departement van Marine.)

Omtrent de verstrekkingen, bij dit wets-ontwerp geregeld, zijn in de afdeelingen geene opmerkingen gemaakt.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 2den Mei 1859.

LOOPUYT.
D'ABLAING VAN GIESSENBURG.
VAN MEEUWEN.
VAN EYSINGA.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
omtrent het wets-ontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een provincialen weg van Fijnaart, over Oud-Gastel, naar Rosendaal (Noordbrabant).

Bij het onderzoek in de afdeelingen zijn geene aanmerkingen omtrent dit voorstel gevallen.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 2den Mei 1859.

'T HOOFT VAN BENTHUIZEN.
VAN NISPEN VAN PANNERDEN.
PASPOORT VAN GRIJPSKERKE.
VAN DEN DRIES.